

UNIVERZITET ZA POSLOVNI INŽENJERING I MENADŽMENT
BANJA LUKA

Akadska 2019/20 godina

PREDMET:
MIKROEKONOMIJA

Nastavnik:

prof. dr Mladen Ivić
e-mail: ivic.mm81@gmail.com

Osnovna literatura:

- Mijić R., Ivić M., *Mikroekonomija – skripta*, Banja Luka 2017.
- Hal R. Varijan, *Mikroekonomija*, CID Ekonomski fakultet Beograd, 2014.
- Robert S. Pindyck, Daniel L. Rubinfeld, *Mikroekonomija*, Mate do.o. 2005., peto izdanje

1. PREGLED AKTIVNOSTI

Plan rada na predavanjima i vježbama

Datum	Nastavnik	Plan rada:
		▪ Uvod – teme mikroekonomije
		▪ Osnove ponude i potražnje
		▪ Ponašanje potrošača
		▪ Pojedinačna i tržišna potražnja
		▪ Proizvodnja
		▪ Troškovi
		▪ Maksimalizacija profita i konkurentna ponuda
		▪ Analiza konkurentnih tržišta
		▪ Struktura tržišta i konkurentna strategija
		▪ Određivanje cijene i tržišna moć
		▪ Monopolistička konkurencija i oligopol
		▪ Tržišta faktora proizvodnje
		▪ Ulaganja, vrijeme i tržišta kapitala

Raspored pismenih parcijalnih provjera znanja

Parcijalna provjera znanja	Planirana radna nedelja sa datumom povjere
I pismena parcijalna provjera	
II pismena parcijalna provjera	

Struktura ocjene:

Ispitna obaveza	Datum provjere	Broj bodova
Parcijalna provjera I		35
Parcijalna provjera II		35
Predispitne aktivnosti		10
Usmeni ispit		20
UKUPNO BODOVA		100

- **Uspješno savladanom parcijalnom provjerom znanja** (bodovi ostvareni polaganjem parcijalne provjere znanja) **smatra se kada student osvoji najmanje 60% bodova od maksimalnog broja bodova koje nosi parcijalna provjera znanja.**
- **Integralni ispit nosi maksimalno 70 bodova.** Na njega pristupaju studenti koji nisu izvršili predispitne obaveze (kolokvijume, seminare i dr.)
- **Studenti koji uspješno ne polože I pismenu parcijalnu provjeru znanja nemaju pravo da pristupe II pismenoj parcijalnoj provjeri znanja.** Ispit polažu usmeno - integralno u redovnim ispitnim rokovima.

Skala ocjenjivanja

Ocjena	Broj bodova
10 (izuzetan)	95-100
9 (odličan)	85-94
8 (vrlodobar)	75-84
7 (dobar)	65-74
6 (dovoljan)	55-64
5 (nedovoljan)	54 i manje

2. UPUTSTVO ZA IZRADU SEMINARSKOG RADA:

Seminarski rad je rad samostalnog istraživanja.

- Seminarski rad mora sadržavati najmanje 10 stranica rada (ne uključujući naslovnu stranicu, sadržaj i izvor literature)
- Tekst mora biti napisan fontom Times New Roman. Prored teksta 1.5. Font 12

2.1. OSNOVNI ELEMENTI SEMINARSKOG RADA

- Naslovna stranica
- Predgovor
- Sadržaj
- Uvod
- Razrada teme
- Zaključak
- Literatura

Na kraju rada obavezno navedite spisak radova, članaka, časopisa, knjiga, publikacija i internet adresa (sa datumom i vremenom preuzimanja) koje ste koristili ili se na njih pozivate u radu. Svaka odrednica koja se nalazi u radu obavezno treba da sadrži:

- Ime i prezime autora,
- Naziv djela,
- Mjesto izdavača
- Naziv izdavača,
- Godina izdanja.

Na primjer:

Kovačević Ž., Džombić I., *Osnovi ekonomije*, Banja Luka: Fakultet za poslovni inženjering i menadžment, , 2008.

Svaka odrednica koja se odnosi na članak obavezno treba da sadrži:

- Naziv autora,
- Naziv članka,
- Naziv časopisa,
- Broj časopisa,
- Strane na kojima se nalazi dati članak u časopisu.

Na primjer:

Džombić I., *Uloga arbitraža u međunarodnoj trgovini*, Direktor, Decembar 2007, broj 12/07, str.25-35

2.2. FORMA NASLOVNE STRANE SEMINARSKOG RADA

**UNIVERZITET ZA POSLOVNI INŽENJERING I MENADŽMENT BANJA
LUKA**

Diplomski studijski program:

**Seminarski rad:
FUNKCIJE TROŠKOVA**

Mentor: doc. dr Mladen Ivić

BANJA LUKA, maj 2016. god

MARKO MARKOVIĆ 001/001

PITANJA ZA PISMENU I USMENU PROVJERU ZANANJA

PITANJA ZA I PARCIJALNU PROVJERU ZNANJA

POGLAVLJE 1:

1. Šta je to tržište
2. Tržišna cijena
3. Realna u odnosu na nominalnu cijenu

POGLAVLJE 2:

1. Kriva ponude
2. Kriva potražnje
3. Tržišni mehanizam
4. Promjene tržišne ravnoteže
5. Elastičnost ponude
6. Elastičnost tražnje
7. Učinci državne intervencije – kontrole cijena

POGLAVLJE 3:

1. Sklonosti potrošača
2. Kriva indiferencije
3. Mape indeferencije
4. Granična stopa supstitucije
5. Funkcija korisnosti
6. Budžetska ograničenja
7. Učinci promjena dohotka i cijena
8. Potrošačev izbor
9. Ugaona (kutna) rješenja
10. Granična korisnost
11. Indeksi troškova života
12. Laspeyresov indeks cijena
13. Paascheov indeks

POGLAVLJE 4:

1. Kriva pojedinačne potražnje
2. Promjene dohotka
3. Engelove krive
4. Supstituti i komplementi
5. Efekt dohotka i efekt supstitucije

6. Giffenovo dobro
7. Elastičnost potražnje
8. Probitak (višak) potrošača
9. Efekt stampeda
10. Efekt snoba

POGLAVLJE 5:

1. Vjerovatnost
2. Očekivana vrijednost
3. Varijabilnost
4. Standardna devijacija
5. Sklonost prema riziku
6. Očekivana korisnost
7. Premija na rizik
8. Diverzifikacija
9. Negativna korelacija
10. Pozitivna korelacija
11. Osiguranje
12. Procjeniteljeva nepristrasnost
13. Vrijednost informacija
14. Rizična i nerizična imovina
15. Povrat na imovinu
16. Problem izbora ulagača
17. Rizik i kriva indiferencije

POGLAVLJE 6:

1. Funkcija proizvodnje
2. Izokvante
3. Fleksibilnost inputa
4. Fiksni input
5. Prosječni proizvod
6. Granični proizvod
7. Zakon opadajućih graničnih prinosa
8. Produktivnost rada
9. Fond kapitala
10. Tehnološka promjena
11. Granična stopa tehničke supstitucije
12. Prinosi na obim, konstanti, opadajući, rastući

POGLAVLJE 7:

1. Ekonomski trošak
2. Oportunitetni trošak
3. Računovodstveni trošak

4. Nepovratni trošak
5. Fiksni i varijabilni troškovi
6. Kapitalna renta
7. Izotroškovna crta
8. Putanja ekspanzije
9. Krive dugoročnog i kratkoročnog prosječnog troška
10. Krive transformacije
11. Ekonomija i diseconomija obuhvata
12. Kriva učenja
13. Funkcije troškova
14. Regresiona analiza

POGLAVLJE 8:

1. Savršeno konkurentna tržišta
2. Slobodan ulaz
3. Granični prihod, granični trošak i maksimalizacija profita
4. Kratkoročni profit
5. Kratkoročna kriva ponude
6. Dugoročni profit
7. Nulti ekonomski profit
8. Ekonomska renta
9. Industrija konstantnih i rastućih troškova

PITANJA ZA II PISMENU PARCIJALNU PROVJERU ZNANJA

POGLAVLJE 9:

1. Proboj potrošača i proizvođača
2. Ekonomska efikasnost
3. Tržišni neuspjeh
4. Eksternalija
5. Minimalne cijene
6. Cjenovne podrške
7. Proizvodne kvote
8. Uvozne kvote i carine
9. Uticaj poreza i subvencija
10. Posebni porez

POGLAVLJE 10:

1. Monopol
2. Tržišna moć
3. Monopson
4. Lernerov indeks monopolske moći

5. Izvori monopolske moći
6. Rent-seeking
7. Regulacija cijena
8. Prirodni monopol
9. Regulacija stope povrata
10. Antitrustovski zakon
11. Paralelno ponašanje

POGLAVLJE 11:

1. Cjenovna diskriminacija
2. Rezervacijska cijena
3. Varijabilni profit
4. Dvodijelna tarifa
5. Blok ili grupno određivanje cijena
6. Prodaja u paketu
7. Vezivanje
8. Oglašavanje

POGLAVLJE 12:

1. Monopolistička konkurencija
2. Kartel
3. Oligopol
4. Nashova ravnoteža
5. Cournotov model
6. Reakcijska kriva
7. Stackelbergerov model
8. Bertrandov model
9. Nekooperativna igra
10. Matrica isplata
11. Dilema zatvorenika
12. Rigidnost cijene
13. Model izlomljene krive potražnje
14. Cjenovno signaliziranje
15. Cjenovno predvodništvo
16. Dominantno preduzeće

POGLAVLJE 13:

1. Izvedena potražnja
2. Vrijednost graničnog proizvoda
3. Potražnja za faktorima proizvodnje
4. Tržišna kriva potražnje
5. Kriva prosječnih izdataka
6. Kriva graničnih izdataka

7. Ekonomska renta
8. Sindikalizovani i nesindikalizovani radnici

Bilo koje poglavlje ili ispitno pitanje može biti tema za seminarski rad!

**ISPITNA PITANJA IZ MIKROEKONOMIJE
(za akademsku 19/20)**

1. Pojam i funkcije tržišta
2. Tržišna cijena
3. Realne i nominalne cijene
4. Ponuda i potražnja
5. Kriva ponude - grafik
6. Kriva tražnje - grafik
7. Tržišni mehanizam - grafik
8. Elastičnost ponude i potražnje - grafik
9. Ponašanje potrošača – koraci
10. Potrošačka korpa
11. Sklonosti potrošača
12. Mape indeferencije - grafik
13. Granična stopa supstitucije – grafik
14. Savršeni supstituti i savršeni komplementi - grafik
15. Budžetska ograničenja
16. Pojedinačna tražnja i kriva pojedinačne tražnje – grafik
17. Promjene dohotka
18. Normalna nasuprot inferiornim dobrima - grafik
19. Supstituti i komplementi - grafik
20. Efekat dohotka i efekat supstitucije
21. Tržišna tražnja
22. Potrošačev višak
23. Mrežne eksternalije
24. Efekat snoba
25. Efekat stampe
26. Šta je trošenje?
27. Šta su utrošci?
28. Podjela utrošaka
29. Vrste troškova
30. Šta predstavljaju škart, kalo i rastur?
31. Koji su oblici stvarnog trošenja sredstava za rad?
32. Podjela troškova prema faktorima proizvodnje
33. Podjela troškova prema mjestu nastanka
34. Šta su direktni, a šta indirektni troškovi?
35. Šta predstavlja oportunitetni trošak?
36. Šta su računovodstveni troškovi?
37. Šta su fiksni i varijabilni troškovi?

38. Monopol i monopson
39. Monopolska moć
40. Izvori monoploske moći
41. „Rent seeking“
42. Regulacija cijena
43. Prirodni monopol
44. Oligopol i oligopson
45. Monopsonska moć
46. Ograničavanje tržišne moći – antitrustovski zakoni
47. Monopolistička konkurencija